

CATALUNYA RELIGIÓ

EDICIÓ SETMANAL | TOTA L'ACTUALITAT A WWW.CATALUNYARELIGIO.CAT | DIVENDRES 15 SETEMBRE DE 2023 | Número 220

PÀG. 3 | TORTOSA

El bisbe Sergi Gordo alerta del perill que els cristians "fem comèdia"

PÀG. 11 | DIADA

La presència del català a les celebracions religioses, debat obert

PÀG. 14 | ESCOLA CRISTIANA

Nova campanya per reforçar la competència lectora dels infants

PÀG. 16 | PUIGGRACIÓS

Mig segle de presència benedictina femenina

PÀG. 22 | MARIA ROSA OCAÑA

Quan Crist truca a la porta

Inici del cor mixt de l'Escolania de Montserrat | PÀG. 8

PÒRTIC

L'inici del curs escolar ve sovint marcat per les novetats. Els inicis són difícils, però sempre són una oportunitat i un repte. Enguany l'inici de curs a l'Escolania de Montserrat ha anat acompanyat d'una gran novetat que renova la seva tradició. El nou cor mixt, format per joves, homes i dones, i que cantarà una vegada al mes, ja és una realitat. Nous inicis, nous reptes, tot un nou curs per endavant.

SUMARI

3 Actualitat

El bisbe Sergi Gordo arriba a Tortosa i alerta del perill que els cristians "fem comèdia"

Un bisbe de República Dominicana diu que renuncia per venir a Barcelona

El cor mixt de l'Escolania de Montserrat canta per primera vegada

La presència del català a les celebracions religioses, debat obert

'A casa, llegim en veu alta': la campanya per reforçar la competència lectora dels infants

Puiggraciós celebra mig segle de presència benedictina femenina

La capella dels Reis de Tortosa

22 Panoràmica

Quan Crist truca a la porta, per Maria Rosa Ocaña

Els números un per un..., per Victòria Molins

25 Recull de premsa

26 La setmana a les xarxes

El bisbe Sergi Gordo arriba a Tortosa i alerta del perill que els cristians “fem comèdia”

“Els de Barcelona el perdem, i els de Tortosa el guanyeu”. Aquest era un dels comentaris que corria el dissabte 9 de setembre a la catedral de Tortosa. Especialment entre els capellans de Tortosa i de Barcelona que han acompanyat al bisbe **Sergi Gordo** en la seva entrada com a nou bisbe de les terres de l'Ebre. Un miler de persones han omplert la catedral en un acte que ha durat dues hores.

Era la primera **homilia** de Sergi Gordo ja com a bisbe resident i no com auxiliar de Barcelona, on va ser ordenat bisbe el **2017**, també un 9 de setembre. Amb la suavitat i extensió habitual de les seves intervencions, ha deixat un missatge clar sobre els reptes que tenen avui els cristians i sobre com ha d'actuar un bisbe, amb un relat totalment en sintonia amb el papa **Francesc**.

Entusiasta de la filosofia, ha utilitzat una cita de **Kierkegaard** i ha alertat del perill que els cristians “comuniquem donant la impressió que som com uns pallassos que anem maquillats, complint una funció, com uns funcionaris que exerceixen un rol només a unes quantes hores convingudes, com fent comè-

4 | EPISCOPAT

dia, com si no ens acabéssim de creure autènticament el que trametem, dient paraules velles i gastades que no tenen cap perill i que es poden deixar de banda”.

Ha demanat “que no ens passi això mai a nosaltres, ni a mi com a bisbe vostre”. “Sortim, doncs, creient profundament que el que anunciem és quelcom extraordinari. Proposem sense imposar, sense proselitismes. Lliures de coses secundàries que impedeixen la missió. Sortim amb autenticitat, sense fer comèdia, sense ser buròcrates, sense viure-ho com un rol per a hores convingudes”.

Servir amb alegria

El lema episcopal de Sergi Gordo és “Serviu el Senyor amb alegria”. I aquesta alegria no seria fer comèdia, sinó sobretot servir: “La ‘veritable alegria’ la vivim quan no la cerquem tancats en nosaltres mateixos, sinó quan brolla, neix i creix cercant l’alegria dels altres.

Aquest servei és el que també vol que continuï guiant la seva manera de fer de bisbe. “Fent camí amb vosaltres” i com deia Sant Agustí

“cristià amb vosaltres i bisbe per a vosaltres”. “Mai com a franc tiradors, mai com a líders autoreferencials, mai com a messies o ‘llaneros solitarios’, sinó fraternalment, en comunió, ‘caminant junts’, sinodalment, com ens recorda sempre el nostre bon Papa Francesc”.

Alhora, amb una al·lusió al Concili Vaticà II, ha dit als tortosins que “desitjo aprendre molt de vosaltres, conèixer-vos, escoltar-vos, fer meus els vostres goigs i esperances, tristeses i angoixes”. Entre les angoixes, ha tingut un record pels afectats pels aiguats de fa pocs dies i pels malalts i ancians o pels qui estan a les presons.

Presència institucional i eclesiàstica

A Tortosa l’arribada d’un nou bisbe continua sent un esdeveniment. Des de que es va conèixer el nomenament han estat preparant la rebuda on hi ha assistit un gran nombre d’autoritats locals. La representació del govern de la Generalitat ha estat encapçalada pel conseller d’Interior, **Joan-Ignasi Elena**, que a més, havia estat alumne del nou bisbe com ell mateix ha recordat en els agraïments.

Saludant a les autoritats, Sergi Gordo també s’ha posat al seu costat: “Desitjo que trobeu en mi un col·laborador en la promoció del bé comú de les persones que viuen en aquesta bonica terra, particularment dels més desfavorits i desvalguts”.

El nou bisbe de Tortosa, amb la seu a Catalunya però amb una part de la diòcesis en el territori de Castelló, també ha estat acompanyat de 26 bisbes, la majoria de les diòcesis de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears, a més del nunci **Bernardito Auza** i el nou arquebisbe de Madrid, **José Cobo**, i els abats de Montserrat i Poblet, **Manel Gasch** i **Octavi Vilà**. Sergi Gordo ha presidit la celebració al costat del qui fins ara el seu arquebisbe a Barcelona, el cardenal Joan **Josep Omella**, i de l’arquebisbe de Tarragona, **Joan Planellas**.

En una capella lateral, també s’hi han aplegat una representació de la nombrosa presència de congregacions religioses femenines que sempre ha tingut Tortosa, a més d’una tradició de sants i fundadors com **Maria Rosa Molas** (Germanes de la Consolació) o **Sant Enric d’Ossó** (Teresianes). També s’ha fet visible la presèn-

5 | EPISCOPAT

cia de **Sor Lucia Caram**, que promou una de les obres socials que hi ha al territori de la diòcesi. Després de la benvinguda del mossèn Lluís Arin, que ha estat l'administrador de la diòcesis des de la marxa del bisbe Enrique Benavent a València encara no fa nou mesos, ha intervingut Planellas com arquebisbe metropolità. Ha recordat que "les diòcesis de la Conferència Episcopal Tarraconense tenim moltes coinci-

dències pastorals i projectes comuns" i ha fet referència a les resolucions del Concili Provincial Tarraconense que ho reforcen.

El cant amb el poble

Sergi Gordo serà a partir d'ara l'únic bisbe que podrà portar el solideu de color vermell, color que està reservat als cardenals. Un privilegi

que al segle XVI va atorgar a la mitra de Tortosa el papa **Adrià VI**, que abans havia estat també bisbe a Tortosa. L'únic lloc de món on no pot exercir aquest curiós privilegi és dins de la ciutat del Vaticà.

Com no podria d'altra manera, la Verge de la Cinta ha estat molt present a la celebració. A Tortosa és més que una advocació de la mare de Déu. En arribar a la catedral, el nou bisbe s'ha dirigit al seu cambril per encomanar-s'hi. Però a més, ha acabat l'homilia demanant la participació dels assistents per entonar conjuntament la tornada de l'himne a la patrona de la ciutat. Fent-se un tortosí més amb el cant, ja s'ha posat els fidels a la butxaca, encara que sigui amb accent de Barcelona. "Cridem sempre a veu plena: Nostra Cinta sobre tot".

Un bisbe de República Dominicana diu que renuncia per venir a Barcelona

Víctor Masalles, bisbe de Bení (República Dominicana) ha **anunciat** aquest dimarts 12 de setembre a través de les xarxes socials que la seva renúncia episcopal respon a una invitació del cardenal Joan Josep Omella per venir a col·laborar a Barcelona. El bisbe assegura que és una decisió acordada amb el papa **Francesc** i amb l'arquebisbe de Barcelona, però el cert és que l'arquebisbat de Barcelona assegura que no en sap res d'aquest moviment.

L'únic lligam que té Masalles amb Barcelona és que hi va néixer l'any 1961 de pares catalans,

però amb quatre anys la família va emigrar a la República Dominicana. Va fer tota la formació i carrera eclesiàstica en aquest país i no consta cap relació pastoral amb les diòcesis catalanes durant tots aquests anys.

Aquesta suposada invitació del cardenal Omella de la qual ningú en dona fe, s'emmarca en una renúncia que sembla més una destitució. Amb 62 anys, encara li quedaven anys com a bisbe. Tots els mitjans de comunicació llatino-americans l'enquadren en l'episcopat contrari al papa Francesc i home polèmic per les seves

declaracions públiques. Des de l'arquebisbat de Barcelona no volen entrar en polèmiques i han assegurat a Catalunya Religió que a data d'avui aquesta petició no els consta. El bisbe Masalles va fer pública aquesta versió quan la Santa Seu va **anunciar** el final del seu mandat. És poc creïble que un bisbe renunciï a la seva diòcesi per anar a ajudar en un altre bisbat. Tampoc hi ha cap nomenament del Vaticà que el porti a Barcelona. Sembla que ni hi és, ni se l'espera.

TRENCAR EL SILENCI

DE 3 A 18 ANYS

PROJECTE EDUCATIU SOBRE
LA PREVENCIÓ DE L'ABÚS SEXUAL
DELS INFANTS I JOVES

Una proposta
digital

Trenta-tres sessions
de tutoria, en total

Demana més informació a:
comercialbaula@baula.com

BAULA

FUNDACIÓN
EDELVIVES

Fotografia: Abadia de Montserrat.

El cor mixt de l'Escolania de Montserrat canta per primera vegada

28 nois i noies del cor mixt de Montserrat, Schola Cantorum, han cantat per primera vegada a Montserrat aquest dilluns 11 de setembre. L'estrena del cor s'ha fet cantant el Magnificat, del P. Guzmán. L'inici ha coincidit amb l'acte de vestició dels escolans tradicionals i dels nous escolans i escolanes del cor de cambra. Un acte presidit excepcionalment per l'abat de Montserrat, **Manel Gasch**.

El cor mixt, dirigit per **Pau Jorquera**, sotsdirector musical de l'Escolania, es tracta d'un cor no-professional i els seus membres tenen entre 17 i 24 anys. Són considerats igualment escolans i escolanes, i van vestits amb saia i roquet, i han quedat inscrits en el llibre oficial de vesticions.

L'Schola Cantorum de l'Escolania de Montserrat començarà el seu servei regular el cap de setmana del 23 i 24 de setembre. Cantarà un cop al mes i, sempre que aquest nou cor canti a Montserrat, els escolans actuals descansaran i podran passar més temps amb les seves famílies. El nou cor cantarà la Salve Regina i el Virolai, i a l'ofici de Vespres de dissabte, i a la Missa Conventual de diumenge. Les noies i els

9 | CULTURA I PATRIMONI

nois que en formen part gaudiran de l'oportunitat de cantar a la litúrgia de Montserrat i de formar-se en diversos aspectes relacionats amb la tècnica vocal, la vivència espiritual, l'entorn natural o la cultura, a través d'activitats organitzades per persones vinculades a l'Escolania i a la comunitat benedictina.

7 alumnes nous al cor tradicional

L'Escolania de Montserrat inicia un curs que estarà marcat pels tres concerts que farà per Europa -el 7 d'octubre a Roma, el 14 de desembre a Luxemburg i el 9 de maig a Montpeller- i pels tres enregistraments: de motets de Johan Duijck, de les peces del Llibre Vermell i una col·laboració amb el grup Els Catarres. L'Escolania 2023-2024 estarà integrada per 44 alumnes -7 dels quals són nous: 5 entren 4rt de Primària i 2 més s'incorporen a 6è de Primària-.

El primer dels tres concerts a l'estranger serà a Roma, el dissabte 7 d'octubre, en motiu del pelegrinatge que organitza Montserrat al Vaticà per celebrar el 800 aniversari de la fundació de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat. El segon serà el dijous 14 de desembre a Lu-

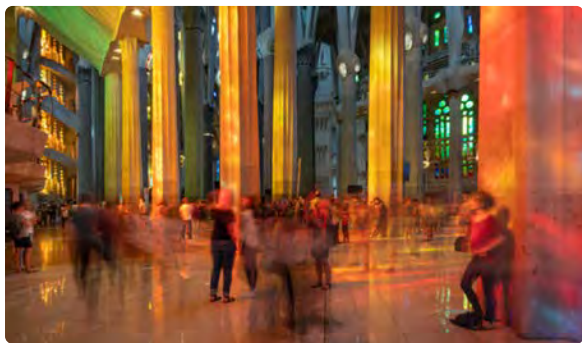

xemburg, com a cloenda de la presidència espanyola de la Unió Europea. I el tercer serà el 9 de maig a Montpeller, a la catedral d'aquesta ciutat francesa, on ha estat convidada per l'arquebisbat. Els 11 concerts previstos a Catalunya són: El Masnou (29 de setembre), Sant Pere de Ribes (20 d'octubre), Barcelona (Parròquia Sant Pius X, 17 de novembre), Barcelona (Hotel Palace, 20 de desembre), Lleida (Auditori Enric Granados, 22 de desembre), Barcelona (Palau de la Música, 1 de febrer), Bellpuig d'Urgell (1 de març), Sant Cugat del Vallès (19 d'abril), Ascó (3 de maig), Tivenys (7 de juny) i Sant Feliu de Llobregat (21 de juny).

Els 7 alumnes que s'incorporen a l'Escolania 2023-2024 són l'Emilio, de Londres, i en Ber-

nat, d'Agramunt, que entren a 6è de Primària. En Joan, d'Igualada; Eloi, de Mataró; en Jaume, de Manresa; en Biel, de Terrassa; i l'Isidre, d'Agramunt, ho faran a 4rt de Primària. Cal recordar que cada curs l'Escolania compta amb voluntaris -que conviuen amb els nois per tal que millorin el seu nivell d'anglès- provinents del Monestir de St. John's, institució amb la qual Montserrat hi té una bona relació. Aquest curs en seran tres, els voluntaris de St. John's.

Cal recordar que, des del curs 2005-2006, els nous alumnes de l'Escolania entren a 4rt de Primària -i algun a 5è i/o a 6è-, la qual cosa facilita la seva integració en el cor i la seva formació musical. L'estada a la residència, de dilluns a divendres, també és optativa, a petició dels pares o dels propis nois; i el cap de setmana -de divendres a la tarda a diumenge al matí- el passen a casa, amb les seves famílies. Diumenge al matí, els escolans prenen part a la Missa Conventual del Monestir, i a la tarda participen a l'ofici de Vespres amb la comunitat benedictina. Fora d'aquests dos moments, els escolans poden estar al costat dels seus pares, mares i germans.

La Sagrada Família ofereix Jornades de Portes Obertes

La Basílica de la Sagrada Família celebrarà les Jornades de Portes Obertes els dies 22, 23 i 24 de setembre de 16:00 h a 20:00 h, coincidint amb les festes de la Mercè, la festa major de Barcelona. Les persones interessades a assistir a les Jornades de Portes Obertes podran inscriure's per participar en el sorteig d'entrades a partir del 12 de setembre i fins al dia 18 de setembre a les 10:00 h a través d'un formulari disponible a la pàgina web de la Sagrada Família i a les **seves xarxes socials**."

SAGRADA FAMÍLIA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Missa de la Diada: ser cristians i catalans

Com cada 11 de setembre la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona ha acollit la missa de la Diada Nacional. Convocada per la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, aquesta **tradicció** havia anat perdent assistents però els darrers anys ha recuperat fidels i de totes les edats. Se suma als diversos actes que al llarg del matí s'han concentrat al barri de la Ribera i al Fossar de les Moreres. Com ha recordat el president de La Lliga, **Joan Maluquer**, una ubicació ben significativa per Diada Nacional de Catalunya. Aquest any ha presidit la celebració el capellà de Girona **Cinto Busquet**.

CR | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Mor el jesuïta i escultor Cinto Casanovas Corderroure

El divendres 8 de setembre va morir **Cinto Casanovas i Corderroure**, jesuïta i escultor, als 90 anys d'edat. Clou una vida dedicada a l'art i l'espiritualitat molt arrelada a la gent del poble, els darrers anys a Raimat -on ha estat rector fins el darrer dia- i també a Verdú, on ha tingut la seva casa-taller. Nascut a Santpedor el 25 de gener del 1933, com a escultor, ha treballat el fang, la fusta, la pedra, el ferro i el bronze. Estimava els materials i els coneixia. Va ajudar a fer les reproduccions de Mongarri, Mur, Erill la Vall, i tenia obra escampada per tota Catalunya.

BISBAT DE LLEIDA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La presència del català a les celebracions religioses, debat obert

‘L'Església catalana ja no ho és gaire’ piulava un conegut escriptor a les xarxes socials fa uns dies. ‘Les misses no surten en català’, titulava una capçalera catalana. El català en retrocés, es començava a sentir entre alguns grups de WhatsApp parroquials. Què hi ha del cert en tot això? Hi ha dades fidedignes sobre el tema del català a les confessions religioses i, concretament, dins l'Església catòlica? El debat, encara obert, sorgia de nou a partir de la participació del director general d'Afers Religiosos, **Carles Armengol**, durant una matinal a la Universitat Catalana d'Estiu. Armengol va expressar intuïcions, dades encara provisionals, en el context d'una taula rodona sobre la qüestió. I els titulars i reaccions no es van fer esperar.

“Aquí hi ha més pa que formatge”, afirma Armengol sobre si el català a l'Església catòlica està en retrocés a partir del que ell va expressar. El director general recorda que aquest any és la primera vegada en què dins el Baròmetre sobre Religiositat que elabora Afers Religiosos s'incloua dues preguntes sobre l'ús del català en els llocs de culte. El Baròmetre, però, no té una periodicitat regular, i sobre l'ús del català no hi ha dades anteriors per poder comparar les que

12 | RELIGIONS

han sorgit enguany. Un Baròmetre, reconeix, que encara no s'ha presentat i que s'està acabant de perfilar i treballar. "Simplement en el marc de la tertúlia vaig donar dades provisionals, i ho vaig dir", recorda, "però sembla que ningú va voler fer cas de la provisionalitat", es queixa.

Armengol, com a director general i sobretot com a persona implicada en accions d'Església tota la seva vida, va expressar intuïcions, acompanyades de dades provisionals que reforçaven el seu discurs, i que anaven en la línia de treball de la Direcció General d'Afers Religiosos i del govern. "Vaig expressar les dades sense projectar-les, perquè de fet ni anaven dins la meua intervenció, sinó que quadraven en el context en el qual es parlava i amb els altres participants de la taula rodona".

Les que va donar són dades que responen a la pregunta sobre el culte en general, concretament a la qüestió: "Quan vostè assisteix a un culte, de la religió que sigui i del tipus que sigui, en quina llengua es fa?". Aquesta pregunta donava com a resultat que només en català, un 25,5%; en català i castellà, un 33,3%; només en castellà, un 22,1%; només en una altra llengua, un 10%; en català i en una altra llengua, un

1,2%; en castellà i en una altra llengua, un 4,4%, en català, castellà i en una altra llengua, un 2,6%. L'enquesta del Baròmetre s'ha fet a 1.600 persones i aquesta pregunta concretament només era per a la gent que participa d'actes de culte, uns 498 dels enquestats. I sobretot no només del culte de l'Església catòlica, sinó de qualsevol religió i confessió amb presència a Catalunya.

"Jo no puc dir si el català a l'Església catòlica va endavant o va endarrere, no tinc les dades perquè és la primera vegada que al Baròmetre es pregunta sobre això". Ara, quina sensació té sobre el tema com a Carles Armengol? Això sí que ho pot respondre. "Jo tinc la sensació que va endarrere, però és una percepció subjectiva, a partir del que la gent et diu, però de les dades jo no puc dir això".

Les dades parlen del català, però en tots els centres de culte, no apareixen desagregades les misses catòliques, "Jo vaig opinar de molts temes, tanmateix opinava i no estava donant dades perquè no les tenim". Que el català no és dominant a les activitats de culte ja se sap, i és per això que des de fa un temps la Direcció General d'Afers Religiosos treballa en aquesta

línia. És en aquest context en què s'emmarca el **Pacte per la Llengua** que van signar nombroses confessions religioses, i també la iniciativa conjunta entre Afers Religiosos i el Departament de Cultura per **promoure els voluntaris de conversa** entre les confessions.

"Com a govern tenim l'obligació de defensar la llengua, entenent el català com una llengua amenaçada", afirma Armengol. Des d'aquest prisma és des d'on va afirmar a la UCE que aquelles dades, malgrat que provisionals, "no els hi agradaven", i que els hi agradaria que el català tingués més presència". Punt.

Sobre aquesta realitat, de la que sabem alguna cosa, però no tot, després hi ha el discurs polític que es fa des d'uns paràmetres concrets i amb voluntat d'incidir en la realitat. "Aquí sí que puc dir que la sensació en l'àmbit catòlic és que el català retrocedeix, no tenim dades comparatives, i per això la vam incloure, per saber si és així o no. Des d'Afers Religiosos ja ens va bé que se'n parli sobre això".

Sabadell Institucions Religioses i Tercer Sector

**Atenció personalitzada orientada al carisma
i a la missió de les institucions**

Assessorament en inversions, gestió del patrimoni, finançament preferent...
Estem al seu costat per oferir-li les solucions financeres que necessita a través
d'una àmplia gamma de productes i serveis adaptats al seu sector
i a la seva casuística particular.

Convenis

Condicions preferents per a la seva institució i les que en depenguin.

Finançament

Terminis i condicions personalitzats per tirar endavant els seus projectes.

Gestió

especialitzada

Un gestor estarà al seu costat per ajudar-lo en el seu dia a dia.

Més informació a
bancsabadell.com/institucionsreligioses
bancsabadell.com/tercersector

B Sabadell

Roda de premsa sobre la campanya "A casa, llegim en veu alta".

'A casa, llegim en veu alta': la campanya per reforçar la competència lectora dels infants

A final del curs passat es publicaven uns estudis en matèria de comprensió lectora que situaven els infants catalans a la cua de l'estat espanyol i d'Europa. Per contrarestar aquestes dades, la Confederació Cristiana d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya (CCAPAC) i la Federació de l'Escola Cristiana de Catalunya (FECC) han ideat la campanya "A casa, llegim en veu alta". La iniciativa busca la implicació de les famílies de l'alumnat, proposant llegir en veu alta quinze minuts al dia.

"Estem abandonant la lectura", ha afirmat **Mar Pla**, presidenta de la CCAPAC, "els informes d'avaluació de l'entorn educatiu ressalten unes dades que ens preocupen". Segons els últims estudis hi ha una relació directa entre els bons resultats acadèmics i l'hàbit de llegir a casa. "L'educació no és una cosa que hem de deixar només a les escoles, la responsabilitat és conjunta", ha afegit Pla.

Maria Gajas, professora de llengua catalana i literatura d'ESO de l'escola Vedruna Àngels, explica que els beneficis de la lectura en veu alta són molt evidents. A més de potenciar la comprensió lectora, el fet que sigui en veu alta

15 | EDUCACIÓ

“dona estructura i millora l'expressió oral”. Defensa que la lectura dona més pensament crític i enforteix les habilitats creatives en nens.

“Perquè hi hagi aprenentatge ha d'haver-hi vincle emocional i a casa això ja ho tenim fet”, ha raonat Gajas. “La lectura en veu alta és màgica i atrapa”, ha afirmat. L'objectiu seria que el cervell associï lectura amb benestar i també aprofitar l'ocasió per compatir una activitat familiar i crear oportunitats de diàleg i reflexió. Segons els seus càlculs, si cada dia l'infant llegeix 15 minuts al dia dels 0 als 12 anys equival a un curs escolar més. “Tothom pot trobar 15 minuts, o hauria”,

ha assegurat Gajas. “Davant dels resultats baixos que van sortir al final de curs de l'any passat, no podem no estar atents al que està passant al nostre voltant”. La campanya inclou un apartat web dins la web de la CCAPAC amb recursos de lectura per a infants des dels 0 als 16 anys, així com propostes formatives i altres materials que s'aniran actualitzant durant el curs.

Llegir en la llengua materna

Mar Pla també s'ha referit a la importància de llegir en la llengua materna. “És bo que els alumnes llegeixin en la seva llengua materna

perquè l'aprenentatge també és en la multiculturalitat”.

La professora Gajas ha explicat que la biblioteca del Raval posseeix un catàleg molt ampli en llengües d'origen i que és habitual visitar-la amb l'alumnat. “Se'ls il·lumina la cara quan troben un llibre en la seva llengua”, ha relatat. “Al final llegir en la teva llengua d'origen és com estar a casa”, ha conclòs.

AINA ARGUETA -CR | [LLEGIR AL WEB](#)

**Voleu rebre per WhatsApp
les notícies imprescindibles de cada setmana?
Apunteu-vos a la llista informativa
de Catalunya Religió!**

Com? Guardeu el número **693 715 339 a la llibreta
de contactes com a 'Llista Catalunya Religió'.
I envieu-hi un missatge de WhatsApp
que digui **ALTA** i el vostre nom.**

Puiggraciós celebra mig segle de presència benedictina femenina

Corria l'any 1973 quan un grup de rectors de les parròquies de l'entorn del **Santuari de Puiggraciós**, situat entre l'Ametlla de Vallès, Figaró i la Garriga, varen creure oportú que una petita comunitat contemplativa es fes càrrec del Santuari. Puiggraciós no podia romandre tancat i calia que algú el fes bategar després de la marxa dels darrers ermitans.

Les benedictines del carrer Anglí de Barcelona, amb l'abadessa **Clara Palomares** al capdavant, van respondre a la crida dels rectors i un petit grup de sis monges arribava a Puiggraciós un 7 de setembre de 1973, ara fa 50 anys. Des de llavors, un total de dinou monges de Sant Pere de les Puel·les han passat per Puiggraciós, i en ple 2023, aquest monestir mil·lenari manté el compromís de tenir una petita filial en un dels indrets més singulars del Vallès Oriental.

Avui, són dues de les setze monges de Sant Pere de les Puel·les les que conformen aquesta petita comunitat monàstica a Puiggraciós. Les germanes **Roser Caminal** i **Maria Teresa Botey** amb l'ajuda de molts laics són les responsables que aquest santuari que damunt del cim uneix gent de tots els pobles segueixi essent una re-

17 | VIDA RELIGIOSA

ferència espiritual i d'acollida, tal com les seves predecessores han fet, amb la històrica i enyorada **Rosa Julibert**, que hi va ser durant 46 anys i va morir el mes de juny passat.

La vetlla i l'eucaristia, tret d'inici a un any de celebracions

Dijous 7 de setembre al vespre va tenir lloc la vetlla de Santa Maria de Puiggraciós, una de les celebracions singulars del Santuari que cada any aplega desenes de persones. Enguany va comptar amb la presència de diverses monges que han passat per Puiggraciós juntament amb l'abadessa Esperança Atarés. En acabar, un dels grups de laics del Santuari va oferir un ressopó a la placeta del Santuari i les set monges presents van bufar les espelmes d'un gran pastís d'aniversari per sorpresa d'elles.

L'endemà divendres, dia de les marededeus trobades, com la de Puiggraciós, va tenir lloc la celebració solemne de l'eucaristia, que va comptar amb la presència de 8 monges de la comunitat que han passat per Puiggraciós juntament amb l'Abadessa, un centenar de fidels, una dotzena llarga de capellans que van conce-

lebrar així com la presència d'alcaldes i regidors de l'Ametlla, la Garriga, Bigues i Riells, Santa Eulàlia de Ronçana i el Figaró, municipi al que pertany el Santuari. La missa va ser presidida pel bisbe de Terrassa, **Salvador Cristau**, que va encoratjar, agrair i felicitar les monges per la seva presència al Santuari.

Els dos actes van servir també per presentar les ampolles de cava que s'han fet per a l'ocasió amb el logotip de l'aniversari així com la loteria de Nadal del Santuari que es van vendre en acabar els oficis religiosos. Amb els beneficis d'aquestes accions es pretén poder fer noves millores al Santuari i sufragar algunes de les activitats que s'hi aniran organitzant.

Tot un any d'actes

La celebració dels 50 anys de presència benedictina s'allargarà fins al setembre de 2024, quan es donarà per tancada la celebració. Fins llavors, la Comissió dels 50 anys, formada per les monges actuals i representants de tots els pobles de l'entorn, ha previst diversos actes que es repartiran durant aquests mesos. El proper serà el tradicional romiatge a Montser-

rat el 30 de setembre. Durant aquests mesos hi haurà concerts, conferències, tallers, pregàries i eucaristies especials. Alhora, es treballarà per aprofundir encara més la connexió amb els pobles del voltant del Santuari, una crida que la germana Roser Caminal va fer als alcaldes presents: 'Us volem demanar que com a màxims representants i amb la certesa que treballem cercant el bé comú dels vostres municipis, no us oblideu d'aquest santuari i de les seves necessitats. És per això que seguim posant el Santuari a la vostra disposició com a porta oberta d'enllaç, coordinació i trobada dels pobles l'entorn de Puiggraciós per allò que sigui necessari'. Un dels actes més singulars tindrà lloc l'1 de gener. Serà una gran ballada de sardanes a les 7 del matí al Santuari amb la cobla Principal de Terrassa. D'aquesta manera, es donarà la benvinguda al nou any ballant sardanes mentre surten els primers rajos de sol del 2024. Per combatre el fred, les monges convidaran tothom a xocolata desfeta.

Primers canvis al Santuari

Aquestes darreres setmanes, tant l'aspecte interior com exterior del Santuari han començat

a canviar. A fora s'ha penjat una pancarta amb el nou logotip i el lema de l'aniversari 'Vida i acollida amb els pobles de l'entorn' que vol mostrar la tasca i sinolidalitat de les monges amb la terra i la gent de Puiggraciós.

L'Ajuntament del Figaró, de quin depèn administrativament el Santuari, ha canviat recent-

ment l'enllumenat del camí per llums leds, que fan una llum més clara i més nítida. Comunicativament, s'ha renovat la pàgina web i s'ha obert una pàgina de Facebook i un canal a Instagram, que ja supera els 250 seguidors. A l'interior del Santuari també hi ha hagut canvis. S'ha envernissat el cancell de l'església i s'ha pintat i s'ha millorat la il·luminació del rebe-

dor-sala de l'hostatgeria, on s'hi han instal·lat unes finestres interiors, que a tall d'expositor, expliquen tot el que es fa i es pot trobar al Santuari: activitats, amics, grups i comunitats.

Aquestes finestres volen mostrar els diferents grups de vida cristiana que hi ha a redós del Santuari, sovint desconeguts per molta gent i alhora, ser un aparador de les pròximes activitats. Per això, les finestres sintetitzen els 4 àmbits d'actuació de Puiggraciós: espiritualitat, natura, cultura i país, i solidaritat.

Un aniversari mirant al futur

Les monges benedictines han refermat el seu compromís amb Puiggraciós, però conscients de la manca de vocacions, volen que Puiggraciós no només sigui un Santuari on hi hagi una comunitat benedictina, sinó que aquesta conviqui i estigui formada també per laics que comparteixin amb les monges la cura i dinamització del Santuari on les monges, des de 1973, acullen els pelegrins com el mateix Crist.

Barcelona serà amfitriona del seminari del Moviment de Treballadors Cristians Europeu

Barcelona i l'Acció Catòlica Obrera (ACO) seran els amfitrions del seminari i l'assemblea que el Moviment de Treballadors Cristians Europeu (MTCE) celebrarà a la ciutat comtal del 21 al 24 de setembre. S'esperen una cinquantena de representants d'aquest moviment a la residència salesiana de Martí Codolar, que serà el centre neuràlgic del seminari i l'assemblea.

ACO | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Càritas activa una campanya d'emergència per ajudar les víctimes del terratrèmol del Marroc

"Càritas amb el Marroc" és la nova campanya d'emergència de Càritas que es va obrir el dissabte 9 de setembre. El seu objectiu és canalitzar la solidaritat dels donants per atendre l'emergència humanitària provocada pel setge registrat a les províncies i ciutats de Marràqueix, Tarudant, Chichaua, Uarzazat i Al Hauz (sud del país). L'equip de Cooperació Internacional de Càritas Espanya ha contactat amb Càritas Rabat per oferir acompanyament i suport en la gestió d'aquesta emergència sense precedents en la història recent del país.

CÀRITAS CATALUNYA | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

Gerard Carrion, nou delegat de comunicació del bisbat de Sant Feliu

Relleu al capdavant de la Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació del bisbat de Sant Feliu. Des d'aquest 15 de setembre el periodista **Gerard Carrion** és el nou delegat de comunicació del bisbat, substituint **Amparo Gómez Olmos**, qui ha assumit el càrrec durant nou anys. "Una constructora cabdal de la diòcesi", ha reconegut el bisbe de Sant Feliu, Agustí Cortés, sobre Gómez. El nou delegat és des de fa molts anys editor dels programes "Sons de la terra" i "Tot Sardana" a *Ràdio Estel*.

BISBAT DE SANT FELIU | [LLEGIR AL WEB](#) (+)

La capella dels Reis de Tortosa

“Durant molts anys a casa meva els meus tres fills van haver-se d’esperar a l’hora de dinar per obrir els regals de Reis”, em diu rient l’**Enric Roig**, un arquitecte de Tortosa que va ser regidor onze anys, els tres últims governant a l’àrea de Cultura. Tot perquè en aquesta ciutat hi ha tradició d’anar a la missa de la Capella dels Reis cada sis de gener a les 12 del migdia i hi assisteix tota la corporació municipal. Ens ha costat parlar-hi. “És que com que ja no soc a l’Ajuntament, aquest és el primer any de molts que no tinc responsabilitats que em facin viure mig gas les vacances i les estic vivint intensament”, s’excusa. Doncs res, bé que fa. Sobretot si ha de rescabalar l’angoixa de tenir les criatures pendents tantes hores d’obrir els regals durant tot aquest temps. Així que li prenc uns quants minuts per poder parlar de tot plegat al cicle “**En capella**”.

–**Parlem clar, Enric. Em temo que la capella té més valor sentimental que arquitectònic, oi?**

–L’actual capella és de principis del segle XIX, tot i que l’origen és un pèl més antic. Diuen que va ser construïda per Carles III. El que veiem és fruit de la restauració dels anys vuitanta. És

21 | EN CAPELLA

petita, té un retaule dins i sí, com dius, té més valor sentimental que arquitectònic.

–Per ser dedicada als Reis d'Orient i fer-hi la missa anual?

–Sí, esclar. Però també perquè està ubicada a l'Horta del Pimpí, al nord de Tortosa, un lloc que sempre ha estat dedicat a l'agricultura, abans de la conquesta cristiana i tot, al segle XII. De fet, encara hi ha pagesos. Aquesta capella, que pertany a la parròquia de Sant Jaume i Santa Rosa del barri de Remolins, és la parròquia dels pagesos. Els pagesos de Tortosa, a més, s'agrupen a la Confraria de sant Antoni, que data del segle XIV. També forma part del Camí de Sant Jaume que va a Galícia. I, a més, és a prop d'on hi havia els barris jueus i musulmà de la ciutat. D'alguna manera, la capella representa tot això, pels tortosins.

–Obre només aquell dia?

–Sí, només el dia de Reis. Nosaltres els hi donem molta feina. Pensa que el dia abans hi ha la cavalcada. Després, els rebem a l'ajuntament. L'endemà al matí se'l pasen visitant entitats socials, l'hospital, etcètera. I, encabat, els portem

a missa, acompanyats dels regidors, dels pagesos de l'Horta de Pimpí i dels veïns del barri de Remolins. En fi, no hi cabem.

–I aquí s'acaba?

–No! Després de missa els Reis reparteixen regals als nens que s'hi acosten, en connivència amb els seus progenitors. Melcior, Gaspar i Baltasar també signen al llibre d'honor de la capella, en prova del seu pas cada any.

–A casa teva deuen pensar que primer has atès els de fora que els de dins. Tens la família més pacient del món.

–Efectivament. Els regals no s'obren a casa fins a l'hora de dinar. Perquè em passava el dia darrere dels Reis.

–Ara et faré la pilota, però s'ha de dir que Tortosa és una ciutat meravellosa, almenys en patrimoni arquitectònic. I teniu un bon planter d'esglésies, ermites i capelles. ¿Són totes posteriors a la conquesta de Berenguer IV?

–Gràcies. Sí que ho és, la veritat. Quan vulgueu, us convido a visitar-la perquè val molt la pena i n'estem molt orgullosos. No, algunes esglésies són anteriors a la conquesta. Sovint oblidem que abans ja hi havia cristians en aquesta zona.

Doncs au, baixarem un dia i aprofitarem per fer un arròs i a tastar els pastissos (una aportació del llegat àrab a la gastronomia de la Catalunya Nova), que no només de patrimoni viu l'home.

Quan Crist truca a la porta

MARIA ROSA OCAÑA
A NADIEZHDA

“Mira soc a la porta i truco. Si algú m’escolta i obre la porta, entraré a casa seva i menjaré amb ell, i ell amb mi.” Ap.3,20

La comunitat ortodoxa de Barcelona, que es troba sota el Patriarcat de Sèrbia, celebra els 50 anys de Jubileu dels seus inicis a Catalunya.

Recordo encara aquells temps on tot estava per fer. Aprendre els oficis, traduir els textos litúrgics a la nostra llengua, conèixer la tradició, la teologia, l’espiritualitat, la iconografia, el cant litúrgic, tot allò que conforma la “manera de ser” de l’Ortodòxia. Es necessita temps de preparació, però amb perseverança, a poc a poc, tot anava arribant. Un aspecte que crec que va influir que

s’establís és que els homes casats amb vocació sacerdotal, tingueren accés als ordes majors.

Ningú ens precedia en el camí, l’església ortodoxa es trobava més enllà de les fronteres. No teníem lloc de culte, ens reuníem en les cases i recordo que el primer bateig, que va ser una nena, va tenir lloc en el bonic Santuari de Santa Eulàlia de Vilapiscina, “a porta tancada”. Corria l’any 1972. Ben aviat s’obriren les portes de l’església, en un primer pis al carrer Arnaldo de Oms, al costat del Passeig de Fabra i Puig, amb el nom de la “Santa Trinitat.”

Molt ha plogut des d’aleshores, “són 50 anys, tota una vida! Per a nosaltres”. Recordo també que, al principi, la gent em preguntava: “tu ets

23 | PANORÀMICA

catalana?... sí; i com és que ets ortodoxa?” Jo intentava respondre al dubte amb tot un seguit d’explicacions... però amb el temps, vaig contestar... “No ho sé!... pregunta a Aquell que està a dalt, i Ell sabrà el perquè.” Vaig arribar a la certesa de què era la Providència Divina, la que realment, en el fons, alenava la nostra vida... i pel “misteri de relació” de la persona s’obria una porta en la qual tu, amb tota llibertat, acceptaves la invitació, amb la responsabilitat que implicava. El fet que estem sota el patriarcat de Sèrbia, ha estat resultat d’un llarg camí, que al final ha esdevingut el port d’arribada.

Amb tot aquest temps s’han obert disset parròquies, una escola de Teologia “Sant Gregori Palamas”, catequesi pels nens i nenes, dos tallers d’iconografia, la Fraternitat de Santa Eulàlia, Obres Socials i lloc d’acolliment, com és l’església. Totes les parròquies, són multiètniques. Una característica d’aquesta església és que els seus fundadors són catalans, gent del país.

Ara després de 50 anys, la parròquia està preparant uns actes de testimoniatge i d’amistat, amb les persones i entitats que, al llarg d’aquest mig segle s’ha creat, com han estat per citar-ne algunes: el Centre Ecumènic de Catalunya, el Monestir de Sant Pere de les Puel·les, Santuari de Santa Eulàlia de Vilapiscina, el GTER, la parròquia de Sant Josep Oriol, de Sant Medir, la Comunitat de Sant Egidi, el Bisbat de Barcelona, Justícia i Pau, Grup d’Oració Mundial de dones, els Amics dels Àngels i els contactes amb l’Oficina d’Afers Religiosos de l’Ajuntament de Barcelona, amb la Direcció General d’Afers Religiosos de la Generalitat, Catalunya Religió i d’altres persones que al llarg d’aquest recorregut hem anat trobant en el camí i que han sorgit vincles d’amistat.

A principis d’octubre la parròquia de la “Protecció de la Mare de Déu” celebrarà la seva festivitat i amb ella està previst una trobada de germanor. Ara els pensaments, les reflexions s’adrecen en el camí recorregut, és per això que la nostra pers-

pectiva contempla, talment com si fos una pel·lícula les escenes que s’han succeït, intentant fer balanç d’allò que hem après i també que hem deixat de fer i, sobretot, si hem obert la porta a Aquell que és la Font de la Vida.

Després de tot, és Crist qui truca a la porta... i com està escrit en el llibre de l’Apocalipsi, si l’escoltem i l’obrim. Ell fa estada amb i en nosaltres.

Sempre m'ha impressionat la manera de parlar de les tragèdies. S'acostuma a parlar de números, és a dir de quantitats anònimes que ens esgarrifem. I és normal. És una manera de mesurar la magnitud del mal.

Aquests dies tots estem pendents de les notícies que ens parlen del terratrèmol dels nostres germans del Marroc. Cada vegada que ens diuen el nombre de morts i de ferits, ens adonem més de la magnitud del desastre. I, sens dubte, això -la importància de les quantitats- forma part de l'esdeveniment. És a dir, de la notícia periodística en el moment present i de la història quant, passats uns anys, es parli del "famós terratrèmol marroquí de l'any 2023, que

Els números un per un...

**VICTÒRIA MOLINS GOMILA
A LA MÍSTICA DEL CARRER**

va deixant tants morts i tants ferits". Però jo penso -ara i sempre que em parlen de tragèdies multitudinàries- en la "intra-història". La de cadascuna de les famílies afectades, cada fill perdut, cada pare, mare, esposa o espòs, germà o germana... Amb nom i cognom, amb la seva història personal i amb el seu entorn. És un dolor que mai es podrà mesurar amb números i estadístiques.

I, ¿sabeu l'única cosa que em consola? Que per a Déu no és un número més dins d'una estadística, sinó una persona única i estimada que Ell ha creat per amor. Sí, ja sé que és un consol que necessita la fe, però penso que és l'únic que conec i al que sempre ens podem aferrar.

Quan parlo amb els meus amics marroquins - en tinc tants!- m'entenen perfectament. Perquè la majoria d'ells en tenen d'aquesta fe. La seva Religió no és la meva, però la seva fe en Déu és la mateixa. I Déu està per sobre de les Religions.

En aquests moments una gran amiga i col·laboradora del nostre Hospital de Campanya de Santa Anna està a Marràqueix ajudant els seus germans damnificats. Des d'aquí les nostres pregàries. I és que, com deia Sant Pau, els hi volem consolar amb el consol que nosaltres som consolats per Déu.

25 | RECUILL DE PREMSA

Berga recapta fons per tenir una imatge de Santa Helena a la Cova de Queralt

DG, 10/09/2023 | REGIO 7

Campanya per reivindicar els testimonis d'Allende i Alsina

DL, 11/09/2023 | EL PUNT AVUI

Troben restes arqueològiques medievals al costat del monestir de Sant Daniel

DC, 12/09/2023 | DIARI DE GIRONA

Experts del MNAC viatjaran a Boí per conèixer 'in situ' les pintures de les esglésies

DC, 12/09/2023 | LA MANYANA

El Tribunal Constitucional rebutja que els hospitals catòlics es puguin negar a practicar l'eutanàsia

DJ, 14/09/2023 | LA RAZON

La comunitat musulmana de Terrassa es bolca en enviar material al Marroc pel terratrèmol

DJ, 14/09/2023 | TERRASSA DIGITAL

Sor Lucía Caram pronunciarà la conferència 'Militants de l'esperança' a Torredembarra

DV, 15/09/2023 | INFOCAMP

La candidatura de la Seu d'Ègara com a Patrimoni de la Humanitat de la UNESCO es presentarà al Papa

DV, 15/09/2023 | TERRASSA DIGITAL

26 | LA SETMANA A LES XARXES

La Sagrada Família
@sagradafamilia

CAT. Aquesta setmana els esforços se centren a col·locar els llibres que acompanyen les figures del tetramorf. Avui es col·loca el de l'Evangelista Mateu i demà serà el torn de l'Evangelista Joan.

13:00 - 13 de set. 23 · 6.770 Visualitzacions

15 republicacions · 2 Cites · 149 Agradaments

Museu de Montserrat
@MuseuMontsenat

Del 14 de setembre al 7 de gener, a la capella de Santa Agata de la plaça del Rei de Barcelona. Les fotografies del P. Bonaventura Ubach a Terra Santa.

Exposició «La mirada del biblista. Instants d'eternitat»

#ICMed, #BonaventuraUbach

13:25 - 13 de set. 23 · 544 Visualitzacions

Escoles FEDAC
@EscolesFEDAC

La família del #batxilleratPRO creix! A les #escolesFEDAC apostem per un #batxillerat diferent, individualitzat i basat en el treball per projectes. Que tingueu un molt bon #curs20232024! @FEDACManresa @FedacLleida @fedacvic @FEDACSantNarcis #EscolesAutèntiquesxPersonesÚniques

Fedac Lleida i 2 més

19:53 · 12 de set. 23 · 2.293 Visualitzacions

Fundació Pere Tarrés
@Fundperetarres

Avui la #Fundperetarres ha acollit la formació "Com acompanyar a la Generació Z en la prevenció i la detecció de les violències masclistes", a càrrec d'Isa Duque (#lapsicowoman). S'ha dirigit als serveis de dinamització juvenil i a educadors de SIS i de medi obert. #AccióSocial

13:15 - 15 de set. 23 · 72 Visualitzacions

Jesuites Catalunya
@jesuitescat

Avui celebrem Sant Pere Claver, patró dels jesuïtes de Catalunya i fill de Verdú, a l'Urgell. Missioner i defensor dels esclaus negres a Amèrica al segle XVIII, és un testimoni impressionant de servei als altres en el context duríssim de l'esclavitud ow.ly/cQs950PIH4M

9:00 · 09 de set. 23 · 444 Visualitzacions

parcsanitarisjd
@parcsanitarisjd

Començar la jornada "El suïcidi. Què passa pel camí? Promoció de la #salutemocional en joves i adolescents", amb expertes i activista de l'@sjdhospitalbarcelona, @parcsanitarisjd @OHSantJoandeDeu, al @CaixaForum.CAT i presentat per @jofrellobart #prevenciósuïcidi #suïcidi

18:10 - 13 de set. 23 · 361 Visualitzacions

Vedruna Catalunya Educació
@VedrunaCat

És tan important fer-se costat...! Avui, orientant propòsit i compartint experiència amb els equips de comunicació de les escoles Vedruna ♥ Trobada a Vic #escolapropera #escolaaambvalors #miradesVedruna

22:27 · 14 de set. 23 · 506 Visualitzacions

Maristes Catalunya
@MaristesCat

L'alumnat de Batxillerat ja és a l'escola, a casa.

Segur que serà una etapa amb molts moments únics, objectius assolits i creixement. Compartirem experiències amb els amics i docents, junts, fent camí.

Des de Maristes Catalunya us desitgem un molt bon curs!

#Maristes
#Etsacasa

18:00 - 13 de set. 23 · 256 Visualitzacions

Obs Blanquerna
@ObsBlanquerna

Conferència de la directora @miriamdiez a #Girona sobre identitat cristiana en un context de #takenews i #tiktok

Bisbat de Girona i 2 més

8:10 · 15 de set. 23 · 350 Visualitzacions

CPL Editorial
@CPLeditorial

Preghària d'última hora Per les víctimes i afectats per les catàstrofes naturals: inundacions, incendis, terratrèmols...; darrerament a Grècia, Marroc, Líbia... Que trobin el consol de Déu, l'ajut dels governs i la solidaritat de tothom. cpl.es/noticia/detall...

8:48 - 13 de set. 23 · 84 Visualitzacions

Mans Unides Barcelona
@mansunides

!! Marroc pateix i, per això els nostres socis locals de la zona estan actuant per frenar l'impacte devastador que va tenir el terratrèmol. ♦♦ Per saber-ne més pots llegir el nostre article a la web: mansunides.org/noticia/terrat...

16:29 - 14 de set. 23 · 37 Visualitzacions

CATALUNYA RELIGIÓ

Resum en paper de la setmana | ISSN 2604-7012 | Tota l'actualitat a www.catalunyareligio.cat

Direcció: Glòria Barrete Vélez. **Redacció:** Roger Vilaclara, Anna Guimerà, Aina Argueta i Jordi Llisteri. **Edició paper:** Macià Grau. **Col·laboradors:** Eloi Aran, Ramon Bassas, Valentina Laferrara, Xavier Memba, Lucía Montobbio, Laura Mor, Anna Robert, Víctor Rodríguez, Alba Sabaté. **Adreça:** Carrer dels Lledó, 11. 08002 Barcelona.

Telèfon: 674050748. **Correu-e:** info@catalunyareligio.cat. **Publicitat:** Miquel Codolar | comunicacio@animaset.cat

Catalunya Religió és una iniciativa de la Fundació Catalunya Religió. **Patronat:** Carles Duarte (president), Míriam Díez (vicepresidenta), Víctor Cullell, Núria Iceta, Oriol Llop, Manuel Manonelles, M. Mercè Sardà, Noemí Ubach i Anna Vilà.

Amb el patrocini de

Amb la col·laboració de

Formem part de

